2023 წ.

ოპერატიული ინფორმაცია
2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შესახებ (იანვარ-მარტი)

დოკუმენტი მომზადებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურის მიერ პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისისათვის მიწოდებული ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე

2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის იანვარ-მარტის შესრულების მიმოხილვა სახაზინო სამსახურის ყოველთვიური ანგარიშგების საფუძველზე, საბიუჯეტო ოფისის მიერ გამოქვეყნდება არაუგვიანეს 2023 წლის 26 აპრილისა.

ბიუჯეტის ანალიზის განყოფილება

ელ-ფოსტა: pbo@parliament.ge

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი, აპრილი, 2023 წ.

საქართველოს 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლების შესრულების მიმოხილვა

2023 წლის იანვარ-მარტში სახელმწიფო ბიუჯეტის **შემოსულობების** შესრულება **4,896.7** მლნ ლარს, წლიური გეგმის (21,914.2 მლნ ლარი) 22.3%-ს და 3 თვის გეგმის[1] (4,733.3 მლნ ლარი) 103.5%-ს შეადგენს, წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს კი 70.5 მლნ ლარით (1.5%-ით) აღემატება.

გადასახდელების შესრულება **4,655.3** მლნ ლარს, წლიური გეგმის (21,880.1 მლნ ლარი) 21.3%-ს და 3 თვის გეგმის (4,835.7 მლნ ლარი) 96.3%-ს აღწევს, ხოლო წინა წლის იანვრ-მარტის მაჩვენებელს 388.9 მლნ ლარით (9.1%-ით) აჭარბებს.

2014-2023 წწ.შემოსულობებისა და გადასახდელების 3 თვის შესრულების მაჩვენებლები წლიურ გეგმებთან მიმართებით (მლრდ ლარი, %)

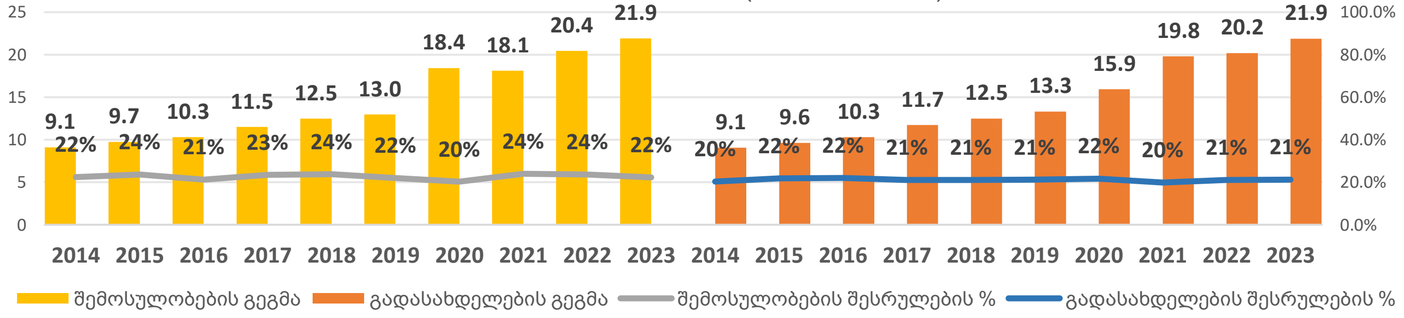

შესაბამისად, იანვარ-მარტში სახელმწიფო ბიუჯეტში მიღებული შემოსულობების და გადასახდელების შესრულების გათვალისწინებით, **ნაშთის ცვლილება** (დაგროვება) **241.4** მლნ ლარს შეადგენს. წლის დასაწყისისათვის ნაშთის მოცულობამ შეადგინა 1,247.6 მლნ ლარი, ხოლო 2023 წლის პირველი აპრილისთვის კი ნაშთი განისაზღვრა 1,488.9 მლნ ლარის ოდენობით.

2014-2023 წწ. 3 თვის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

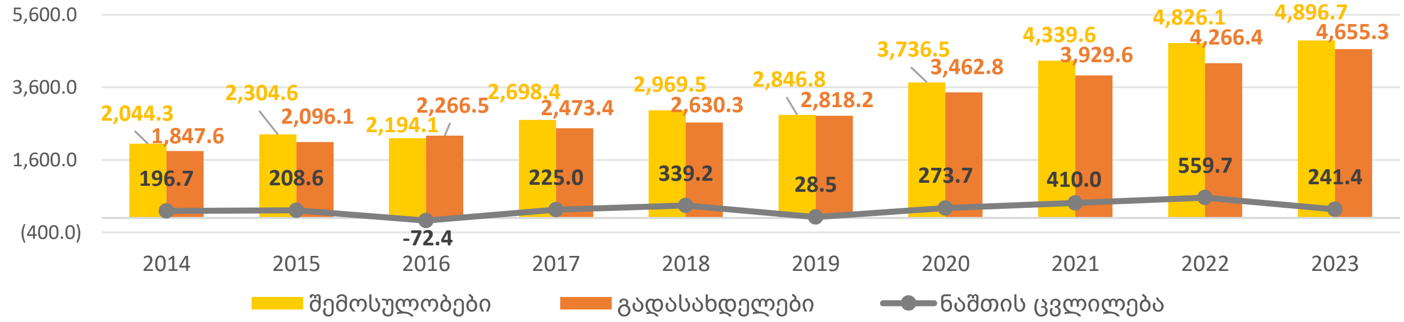

რაც შეეხება **შემოსულობების შესრულებას კომპონენტების მიხედვით,** 3 თვის გეგმის მიმართ შესრულების კარგი მაჩვენებლებით ხასიათდება შემოსავლების (102.0%), ფინანსური და არაფინანსური აქტივების კლების კომპონენტები (შესაბამისად, 103.8% და 106.0%), ხოლო ვალდებულებების ზრდის კომპონენტის შესრულება გამოირჩევა მაღალი დონით (125.2%).

გადასახდელების კომპონენტებთან დაკავშირებით, ხარჯების მაჩვენებელი 3 თვის გეგმის 95.0%-ს უტოლდება, შესრულების შედარებით მაღალი მაჩვენებელი აქვს არაფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტს - 3 თვის გეგმის 113.2%, ვალდებულებების კლებისა და ფინანსური აქტივების ზრდის კომპონენტები კი შესრულების დაბალი მაჩვენებლებით ხასიათდება (შესაბამისად, 3 თვის გეგმის 89.6% და 62.2%).

დასახელება	2023 წლის გეგმა	3 თვის გეგმა	3 თვის შესრულება	3 თვე / 3 თვის გეგმა	დასახელება	2023 წლის გეგმა	3 თვის გეგმა	3 თვის შესრულება	3 თვე / 3 თვის გეგმა
შემოსულობები	**21,914.2**	**4,733.3**	**4,896.7**	**103.5%**	**გადასახდელები**	**21,880.1**	**4,835.7**	**4,655.3**	**96.3%**
შემოსავლები	17,619.9	4,335.8	4,422.8	**102.0%**	ხარჯები	16,335.2	3,964.4	3,764.3	**95.0%**
არაფინანსური აქტივების კლება	200.0	28.0	29.7	**106.0%**	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,881.3	515.4	583.2	**113.2%**
ფინანსური აქტივების კლება	450.0	86.5	89.7	**103.8%**	ფინანსური აქტივების ზრდა	445.1	40.9	25.4	**62.2%**
ვალდებულებების ზრდა	3,644.3	283.0	354.4	**125.2%**	ვალდებულებების კლება	1,218.5	315.1	282.4	**89.6%**

[1] 3 თვის გეგმა წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალური განწერის მიხედვით (ფინანსთა მინისტრის 2022 წლის 29 დეკემბრის №437 ბრძანება)

რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის **საოპერაციო სალდოსა** და **მთლიან სალდოს,** 2023 წლის იანვარ-მარტში სახელმწიფო ბიუჯეტის საოპერაციო სალდომ შეადგინა **658.5** მლნ ლარი, ხოლო მთლიანმა სალდომ - **105.0** მლნ ლარი.

2014-2023 წლების 3 თვის საოპერაციო სალდო და მთლიანი სალდო (მლნ ლარი)

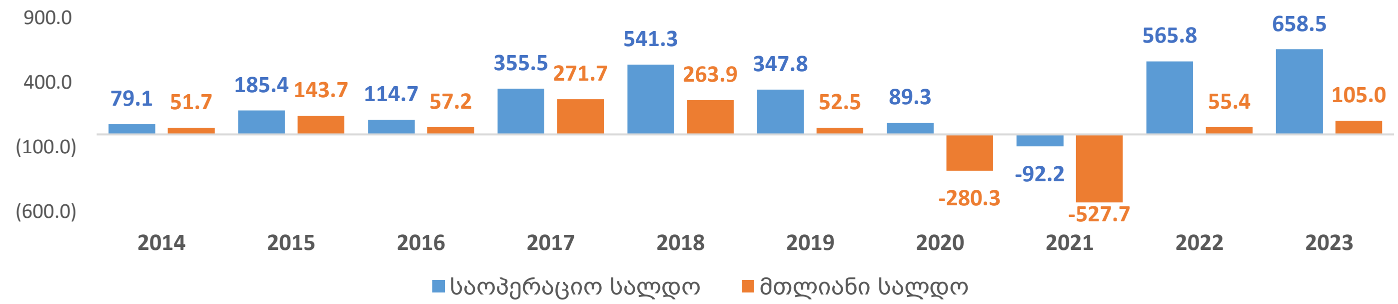

შემოსავლებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ყველაზე დიდი მაჩვენებლის, **გადასახადების** მიმოხილვა, რაზეც იანვარ-მარტში მიღებული შემოსავლების 93.0% და მთლიანი შემოსულობების 84.0% მოდის. კერძოდ, 3 თვეში მიღებული საგადასახადო შემოსავლები 4,113.0 მლნ ლარს, 3 თვის გეგმის 100.3%-ს და წლიური გეგმის 25.2%-ს შეადგენს, რაც უკავშირდება საშემოსავლო გადასახადის (3 თვის გეგმის 112.5%), დღგ-ის (107.2%) და აქციზის (130.4%) მობილიზების მაღალ მაჩვენებლებს. გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლების მოცულობა 425.0 მლნ ლარით (11.5%-ით) არის გაზრდილი, ძირითადად, საშემოსავლო და დამატებული ღირებულების გადასახადების, შესაბამისად 26.4%-იანი და 21.5%-იანი მატების გავლენით.

2022-2023 წწ.3 თვის გადასახადები სახეების მიხედვით (მლნ ლარი)

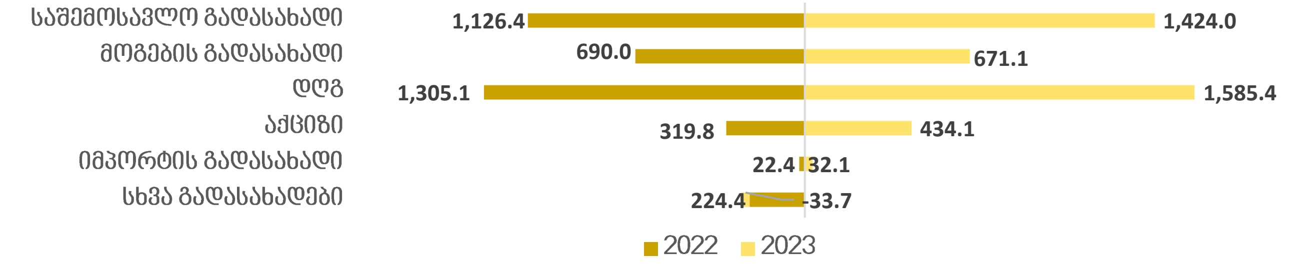

გადასახდელების ყველაზე დიდი კომპონენტის, **ხარჯების,** შესრულებამ იანვარ-მარტში შეადგინა **3,764.3** მლნ ლარი, 3 თვის გეგმის 95.0% და წლიური გეგმის 23.0%. ცალკეული სახეების მიხედვით, ხარჯების შესრულებაში, 3 თვის გეგმასთან მიმართებით, შედარებით მაღალი მაჩვენებლით გამოირჩევა სოციალური უზრუნველყოფის მუხლი (101.3%). კარგი მაჩვენებლით ხასიათდება სუბსიდიების (97.3%), პროცენტის (95.3%), და სხვა ხარჯების (94.7%) მუხლები, ხოლო შესრულების შედარებით დაბალი დონით ხასიათდება შრომის ანაზღაურების (91.5%), საქონლისა და მომსახურების (84.2%) და გრანტების (82.8%) მუხლები. გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით ხარჯების მოცულობა 329.7 მლნ ლარით (9.6%-ით) გაზრდილია, ძირითადად, პროცენტის მუხლით ხარჯების (130.1 მლნ ლარით) მატების გავლენით.

2022-2023 წწ.3 თვის ხარჯები სახეების მიხედვით (მლნ ლარი)

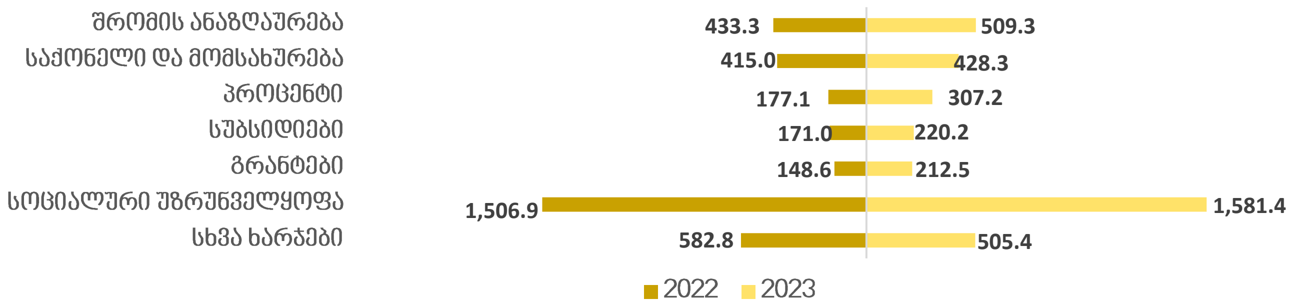

დანართები

დანართი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება (მლნ ლარი)

დასახელება	2021 წლის 3 თვის შესრულება	2022 წლის 3 თვის შესრულება	2023 წლის წლიური გეგმა	2023 წლის 3 თვის გეგმა*	2023 წლის 3 თვის შესრულება	2023 წლის 3 თვის შესრულება / 2023 წლის 3 თვის გეგმა		2023 წლის 3 თვის შესრულება / 2022 წლის 3 თვის შესრულება		2023 წლის 3 თვის შესრულება წლიურ გეგმასთან მიმართებაში %
						სხვაობა	%	სხვაობა	%-ული ცვლილება	
შემოსულობები	**4,339.6**	**4,826.1**	**21,914.2**	**4,733.3**	**4,896.7**	**163.4**	**103.5%**	**70.5**	**1.5%**	**22.3%**
შემოსავლები	**3,010.6**	**4,000.4**	**17,619.9**	**4,335.8**	**4,422.8**	**87.1**	**102.0%**	**422.5**	**10.6%**	**25.1%**
გადასახადები	**2,661.3**	**3,688.1**	**16,290.4**	**4,099.3**	**4,113.0**	**13.8**	**100.3%**	**425.0**	**11.5%**	**25.2%**
საშემოსავლო გადასახადი	779.5	1,126.4	5,140.0	1,266.0	1,424.0	158.0	112.5%	297.6	26.4%	27.7%
მოგების გადასახადი	430.0	690.0	2,000.0	695.0	671.1	-23.9	96.6%	-18.9	-2.7%	33.6%
დღგ	976.4	1,305.1	6,670.4	1,478.3	1,585.4	107.1	107.2%	280.3	21.5%	23.8%
აქციზი	306.7	319.8	2,100.0	333.0	434.1	101.1	130.4%	114.3	35.7%	20.7%
იმპორტის გადასახადი	17.0	22.4	130.0	25.0	32.1	7.1	128.4%	9.7	43.5%	24.7%
სხვა გადასახადები	151.8	224.4	250.0	302.0	-33.7	-335.7	-11.2%	-258.1	-115.0%	-13.5%
გრანტები	**201.5**	**164.3**	**279.6**	**87.4**	**114.9**	**27.5**	**131.4%**	**-49.5**	**-30.1%**	**41.1%**
სხვა შემოსავლები	**147.8**	**148.0**	**1,050.0**	**149.1**	**194.9**	**45.8**	**130.7%**	**47.0**	**31.7%**	**18.6%**
არაფინანსური აქტივების კლება	**18.7**	**34.86**	**200.0**	**28.0**	**29.7**	**1.7**	**106.0%**	**-5.2**	**-14.8%**	**14.8%**
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	**20.0**	**20.5**	**450.0**	**86.5**	**89.7**	**3.2**	**103.8%**	**69.2**	**337.0%**	**19.9%**
ვალდებულებების ზრდა	**1,290.3**	**770.3**	**3,644.3**	**283.0**	**354.4**	**71.4**	**125.2%**	**-416.0**	**-54.0%**	**9.7%**
საგარეო	1,551.4	358.9	2,244.3	218.0	291.6	73.6	133.8%	-67.3	-18.8%	13.0%
საშინაო	-261.1	411.4	1,400.0	65.0	62.8	-2.2	96.6%	-348.6	-84.7%	4.5%
გადასახდელები	**3,929.6**	**4,266.4**	**21,880.1**	**4,835.7**	**4,655.3**	**-180.4**	**96.3%**	**388.9**	**9.1%**	**21.3%**
ხარჯები	**3,102.8**	**3,434.6**	**16,335.2**	**3,964.4**	**3,764.3**	**-200.0**	**95.0%**	**329.7**	**9.6%**	**23.0%**
შრომის ანაზღაურება	409.9	433.3	2,236.7	556.3	509.3	-47.0	91.5%	76.0	17.5%	22.8%
საქონელი და მომსახურება	335.9	415.0	2,025.5	508.8	428.3	-80.4	84.2%	13.3	3.2%	21.1%
პროცენტი	181.5	177.1	1,201.0	322.2	307.2	-15.0	95.3%	130.1	73.4%	25.6%
სუბსიდიები	158.1	171.0	927.6	226.3	220.2	-6.1	97.3%	49.2	28.8%	23.7%
გრანტები	108.8	148.6	1,275.8	256.5	212.5	-44.0	82.8%	64.0	43.1%	16.7%
სოციალური უზრუნველყოფა	1,469.6	1,506.9	6,447.9	1,560.4	1,581.4	21.0	101.3%	74.5	4.9%	24.5%
სხვა ხარჯები	438.9	582.8	2,220.7	533.9	505.4	-28.5	94.7%	-77.4	-13.3%	22.8%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	**454.3**	**545.3**	**3,881.3**	**515.4**	**583.2**	**67.8**	**113.2%**	**37.9**	**7.0%**	**15.0%**
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	**76.2**	**12.3**	**445.1**	**40.9**	**25.4**	**-15.4**	**62.2%**	**13.2**	**107.2%**	**5.7%**
ვალდებულებების კლება	**296.4**	**274.2**	**1,218.5**	**315.1**	**282.4**	**-32.7**	**89.6%**	**8.1**	**3.0%**	**23.2%**
საგარეო	264.7	261.4	1,175.6	302.2	269.7	-32.5	89.3%	8.3	3.2%	22.9%
საშინაო	31.7	12.9	42.9	12.9	12.6	-0.3	97.8%	-0.2	-1.7%	29.4%
ნაშთის ცვლილება (+ დაგროვება / – გამოყენება)	**410.0**	**559.7**	**34.1**	**-102.4**	**241.4**	**207.3**		**-318.4**		

* 3 თვის გეგმა წარმოდგენილია 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კვარტალური გაწერის მიხედვით (ფინანსთა მინისტრის 2022 წლის 29 დეკემბრის №437 ბრძანება)

დანართი 2: სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი (მლნ ლარი)

ᲓᲐᲡᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲐ	2021 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ	2022 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ	2023 ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲚᲘᲣᲠᲘ ᲒᲔᲒᲛᲐ	2023 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲒᲔᲒᲛᲐ	2023 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ	2023 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ / 2023 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲒᲔᲒᲛᲐ		2023 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ / 2022 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ		2023 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ ᲬᲚᲘᲣᲠ ᲒᲔᲒᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲐᲨᲘ %
						ᲡᲮᲕᲐᲝᲑᲐ	%	ᲡᲮᲕᲐᲝᲑᲐ	%-ᲣᲚᲘ ᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲐ	
ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲑᲘ	**3,010.6**	**4,000.4**	**17,619.9**	**4,335.8**	**4,422.8**	**87.1**	**102.0%**	**422.5**	**10.6%**	**25.1%**
გადასახადები	2,661.3	3,688.1	16,290.4	4,099.3	4,113.0	13.8	100.3%	425.0	11.5%	25.2%
გრანტები	201.5	164.3	279.6	87.4	114.9	27.5	131.4%	-49.5	-30.1%	41.1%
სხვა შემოსავლები	147.8	148.0	1,050.0	149.1	194.9	45.8	130.7%	47.0	31.7%	18.6%
ᲮᲐᲠᲯᲔᲑᲘ	**3,102.8**	**3,434.6**	**16,335.2**	**3,964.4**	**3,764.3**	**-200.0**	**95.0%**	**329.7**	**9.6%**	**23.0%**
შრომის ანაზღაურება	409.9	433.3	2,236.7	556.3	509.3	-47.0	91.5%	76.0	17.5%	22.8%
საქონელი და მომსახურება	335.9	415.0	2,025.5	508.8	428.3	-80.4	84.2%	13.3	3.2%	21.1%
პროცენტი	181.5	177.1	1,201.0	322.2	307.2	-15.0	95.3%	130.1	73.4%	25.6%
სუბსიდიები	158.1	171.0	927.6	226.3	220.2	-6.1	97.3%	49.2	28.8%	23.7%
გრანტები	108.8	148.6	1,275.8	256.5	212.5	-44.0	82.8%	64.0	43.1%	16.7%
სოციალური უზრუნველყოფა	1,469.6	1,506.9	6,447.9	1,560.4	1,581.4	21.0	101.3%	74.5	4.9%	24.5%
სხვა ხარჯები	438.9	582.8	2,220.7	533.9	505.4	-28.5	94.7%	-77.4	-13.3%	22.8%
ᲡᲐᲝᲞᲔᲠᲐᲪᲘᲝ ᲡᲐᲚᲓᲝ	**-92.2**	**565.8**	**1,284.7**	**371.4**	**658.5**	**287.1**	**177.3%**	**92.7**	**16.4%**	**51.3%**
ᲐᲠᲐᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘᲡ ᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲐ	**435.5**	**510.4**	**3,681.3**	**487.4**	**553.5**	**66.1**	**113.6%**	**43.1**	**8.4%**	**15.0%**
ზრდა	454.3	545.3	3,881.3	515.4	583.2	67.8	113.2%	37.9	7.0%	15.0%
კლება	18.7	34.9	200.0	28.0	29.7	1.7	106.0%	-5.2	-14.8%	14.8%
ᲛᲗᲚᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲚᲓᲝ	**-527.7**	**55.4**	**-2,396.6**	**-115.9**	**105.0**	**221.0**	**-90.6%**	**49.7**	**89.7%**	**-4.4%**
ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘᲡ ᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲐ	**466.2**	**551.5**	**29.2**	**-148.0**	**177.1**	**325.1**	**-119.6%**	**-374.4**	**-67.9%**	**606.3%**
ᲖᲠᲓᲐ	486.2	572.0	479.2	40.9	266.8	225.9	652.5%	-305.2	-53.4%	55.7%
ვალუტა და დეპოზიტები	410.0	559.7	34.1	0.0	241.4	241.4		-318.4	-56.9%	707.7%
სესხები	76.2	12.3	445.1	40.9	25.4	-15.4	62.2%	13.2	107.2%	5.7%
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0		
ᲙᲚᲔᲑᲐ	**20.0**	**20.5**	**450.0**	**188.9**	**89.7**	**-99.2**	**47.5%**	**69.2**	**337.0%**	**19.9%**
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	0.0	0.0	102.4	0.0	-102.4	0.0%	0.0		
სესხები	20.0	19.8	450.0	86.5	89.7	3.2	103.8%	69.9	352.3%	19.9%
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0		-0.7	-100.0%	
ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲐ	**993.9**	**496.1**	**2,425.8**	**-32.1**	**72.0**	**104.1**	**-224.4%**	**-424.1**	**-85.5%**	**3.0%**
ᲖᲠᲓᲐ	**1,290.3**	**770.3**	**3,644.3**	**283.0**	**354.4**	**71.4**	**125.2%**	**-416.0**	**-54.0%**	**9.7%**
საშინაო	-261.1	411.4	1,400.0	65.0	62.8	-2.2	96.6%	-348.6	-84.7%	4.5%
საგარეო	1,551.4	358.9	2,244.3	218.0	291.6	73.6	133.8%	-67.3	-18.8%	13.0%
ᲙᲚᲔᲑᲐ	**296.4**	**274.2**	**1,218.5**	**315.1**	**282.4**	**-32.7**	**89.6%**	**8.1**	**3.0%**	**23.2%**
საშინაო	31.7	12.9	42.9	12.9	12.6	-0.3	97.8%	-0.2	-1.7%	29.4%
საგარეო	264.7	261.4	1,175.6	302.2	269.7	-32.5	89.3%	8.3	3.2%	22.9%
ᲑᲐᲚᲐᲜᲡᲘ	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**		**0.0**		